

Archiwum Akt Nowych, zespół: Konsulat RP w Kwidzynie, jedn. Niemcy. Prusy Wschodnie i Pomorze Szczecińskie - sytuacja wewnętrzna (raporty polityczne konsulatów polskich w Kwidzynie, Królewcu, Olsztynie i w Szczecinie), sygn. 478/2, k. 85 - 86.

Konsulat
Rzeczypospolitej Polskiej
w Kwidzynie,
3-tjn/8

12. lutego 1938.

85

T a j n e !

Do

A m b a s a d y R. P.

Otrzymuje:
M.S.Z. P.II.

w B e r l i n i e

W wykonaniu instrukcji szyfrowej Pana Amba-
sadora nr. 2., donoszę, że dokonane dnia 4. lutego br. zmian
ny personalne na najwyższych stanowiskach wojskowych, nie
odbily się na terenie tutejszym żadnym specjalnym echem.
Małe garnizony tutejsze wprowadziły wprawdzie w ciągu dwóch
dni /5. i 6. lutego/ coś w rodzaju pogotowia i wstrzymano wy-
dawanie przepustek do miasta dla wojskowych, lecz później
wróciło wszystko do dawnego porządku. Komendanci mniejszych
garnizonów, jak Malbork, Kwidzyn, Niemiecka Iława już po-
przednio manifestacyjnie i wyraźnie współpracowali z partią,
pokazując się na wszystkich zebraniach i odczytach partyj-
nych tak, że przypuszczać należy że ostatnie zarządzenia
przyjęte zostały przez nich raczej przychylnie. Elbląg,
większy garnizon, również zewnętrznie nie reagował na te
zarządzenia, jaki zaś tam panuje nastrój wśród oficerów
trudno stwierdzić z powodu braku odpowiednich kontaktów.

Oczywiście powstała także i tu cała masa
plotek jak n.p. imputowanie sferom partyjnym zamiaru urzą-
dzenia zamachu stanu w Austrii, jak również chęci obsadze-
nia Gdańska, na co rzekomo armia, a raczej jej wyżsi dowód-

cy nie chcieli się zgodzić. Jednak już po dwu- trzydniowym lekkim wzburzeniu opinii publicznej, nastrój miast uspokoił się zupełnie i życie płynie normalnym nurtem.

Na kilku ostatnich zebraniach partyjnych, mówcy podkreślali zgodnie, że ostatnie wypadki były podyktowane interesem państwa, a skoncentrowanie całej władzy w rękach Hitlera jest dobrodziejstwem dla państwa i narodu. W przemówieniach wyczuwa się oczywiście zadowolenie z ostatnich posunięć i wzmocnienia partii, co się odbija także w zwiększonych atakach na kościół.

Na temat rozpuszczanych przez prasę zagraniczną pogłosek o zaburzeniach w Berlinie i Olsztynie, prasa tutejsza zamieściła artykuły, wyśmiewające te kłamstwa. "Elbinger Zeitung" z dnia 12. lutego zaznacza, że w obecnym wypadku centrum mylnych wiadomości okazała się Warszawa, a źródła tych pogłosek "pochodzą dziwnym trafem z niemieckich miejscowości, leżących nad granicą."

Dwa artykuły na ten temat Konsulat załącza w oryginale dla Ambasady.

Konsula R.P.

Edward Czyżewski

/Edward Czyżewski/